Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Kontroli Budżetowej

2025/2150(DEC)

18.12.2025

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych (2025/2150(DEC))

Komisja Kontroli Budżetowej

Sprawozdawca: Pasquale Tridico

SPIS TREŚCI

Strona

1. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

2. PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 5

1. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych (2025/2150(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2024[1],

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024 (COM(2025)0359 – C10-0150/2025)[2],

– uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych dla organu udzielającego absolutorium w sprawie audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2024 r.,

– uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2024 wraz z odpowiedziami instytucji[3],

– uwzględniając poświadczenie wiarygodności[4] rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2024 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 314 ust. 10 oraz art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012[5], w szczególności jego art. 59, 118 i 260–263,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii[6], w szczególności jego art. 59, 118 i 266 do 269,

– uwzględniając decyzję Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określającą

[1] Dz.U. L 207 z 22.2.2024, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
[2] Dz.U. C, C/2025/4944, 13.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
[3] Dz.U. C, C/2025/5409, 8.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
[4] Dz.U. C, C/2025/5407, 13.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.
[5] Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
[6] Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych[7], w szczególności jej art. 8,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Zagranicznych,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0000/2026),

1. udziela wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych za rok budżetowy 2024 / odracza decyzję w sprawie udzielenia wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych za rok budżetowy 2024;

2. przedstawia swoje uwagi w poniższej rezolucji;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji wraz z rezolucją, która stanowi jej integralną część, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu, Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich, jak również Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

[7] Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj.

2. PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

zawierającej uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych
(2025/2150(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja X – Europejska Służba Działań Zewnętrznych,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Zagranicznych,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0000/2026),

A. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium pragnie podkreślić szczególne znaczenie dalszego wzmacniania legitymacji demokratycznej instytucji Unii w drodze zwiększania przejrzystości i odpowiedzialności oraz wdrażania koncepcji budżetowania celowego i właściwego zarządzania zasobami ludzkimi;

B. mając na uwadze, że Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) jest odpowiedzialna za zarządzanie wydatkami administracyjnymi swojej siedziby głównej w Brukseli oraz sieci 145 delegatur i biur Unii;

C. mając na uwadze, że zakres odpowiedzialności ESDZ został rozszerzony na zarządzanie administracyjne personelem Komisji w delegaturach Unii przez szereg umów o gwarantowanym poziomie usług;

D. mając na uwadze, że uprawnienia przyznane w regulaminie pracowniczym organowi powołującemu są wykonywane przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawicielkę Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa („wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawicielka”) w odniesieniu do pracowników ESDZ;

E. mając na uwadze, że wykonanie budżetu jest regulowane rozporządzeniem finansowym i przepisami wewnętrznymi dotyczącymi wykonania budżetu ESDZ („przepisy wewnętrzne”);

F. mając na uwadze, że zgodnie z przepisami wewnętrznymi sekretarz generalny ESDZ pełni funkcję delegowanego urzędnika zatwierdzającego dla ESDZ, a dyrektor generalny ds. zarządzania zasobami pełni rolę głównego subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego;

G. mając na uwadze, że rola delegatur Unii polega na reprezentowaniu Unii i jej obywateli na całym świecie w oparciu o sieci i partnerstwa oraz na propagowaniu wartości Unii;

H. mając na uwadze, że cechą szczególną ESDZ pozostaje nadal jej charakter i pierwotna struktura, takie same jak w chwili jej utworzenia, kiedy połączono personel należący do dawnych departamentów stosunków zewnętrznych Rady i Komisji i dołączono do niego dyplomatów z państw członkowskich;

1. zauważa, że budżet ESDZ jest objęty działem 7 WRF „Europejska administracja publiczna”, który w 2024 r. wyniósł łącznie 13,3 mld EUR (co stanowi 6,9 % łącznych wydatków z budżetu Unii); zauważa, że budżet wynoszący około 1,293 mld EUR zarządzany przez ESDZ stanowi około 9,54 % całkowitych wydatków administracyjnych Unii w 2024 r.;

2. zwraca uwagę, że Trybunał Obrachunkowy („Trybunał”) w swoim sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2024 („sprawozdanie Trybunału”) zbadał próbę 70 transakcji w dziale „Administracja”, czyli podobną liczbę jak w 2023 r.; zauważa ponadto, że wydatki administracyjne obejmują wydatki na zasoby ludzkie, w tym wydatki na emerytury, które w 2024 r. stanowiły około 69 % całkowitych wydatków administracyjnych, oraz wydatki na budynki, wyposażenie, energię, technologię komunikacyjną i informacyjną, a jego wieloletnia praca wskazuje, że ogólnie wydatki te są obarczone niskim ryzykiem;

3. zauważa, że chociaż na 70 zbadanych transakcji błędy wystąpiły w 16 (23 %), na podstawie trzech skwantyfikowanych błędów Trybunał szacuje, iż poziom błędu znajduje się poniżej progu istotności;

4. zauważa na podstawie sprawozdania Trybunału, że Trybunał zbadał 15 płatności dokonanych przez ESDZ, wśród których stwierdził dwa błędy kwantyfikowalne, przy czym jeden z nich dotyczył istotnej zmiany umowy bez ważnej procedury udzielenia zamówienia oraz bez środków upubliczniania *ex post*, natomiast drugi błąd dotyczył jednej płatności związanej z zastosowaniem niewłaściwego kursu wymiany przy księgowaniu płatności za wynajem; z zadowoleniem przyjmuje środki wprowadzone przez ESDZ w celu rozwiązania tych kwestii;

Zarządzanie budżetem i finansami

5. zauważa, że ostateczny budżet ESDZ na 2024 r. wyniósł 880 165 703 EUR, co stanowi wzrost o 7,09 % w porównaniu z 2023 r.; zauważa, że ESDZ dysponowała również kwotą 359,1 mln EUR (w tym dochodami przeznaczonymi na określony cel i kwotami przeniesionymi) z Komisji na pokrycie kosztów administracyjnych personelu Komisji pracującego w delegaturach Unii; zauważa ponadto, że ESDZ otrzymała dodatkowe wkłady ryczałtowe na pokrycie wspólnych kosztów personelu Europejskiego Funduszu Rozwoju w delegaturach Unii i wspólnych lokalizacjach, a także inne kwoty otrzymane w ramach współużytkowania i innych umów; zauważa, że całkowita kwota budżetu zarządzana przez ESDZ w 2024 r. wyniosła zatem 1 239,3 mln EUR (środki na zobowiązania), co stanowi wzrost o 4,43 % w porównaniu z rokiem poprzednim;

6. zauważa, że w 2024 r. wskaźnik wykonania budżetu w odniesieniu do środków na zobowiązania w bieżącym roku (po przesunięciach) wyniósł 100 %, natomiast wskaźnik wykonania w odniesieniu do płatności wyniósł 88,4 % w porównaniu z 91,9 % w 2023 r.; zauważa, że średni czas płatności wyniósł 13,43 dnia, ale 10,69 % całkowitej liczby płatności dokonanych w 2024 r. (odpowiadające łącznej kwocie 57 357 324,68 EUR) stanowiły płatności zaległe, co spowodowało naliczenie odsetek za

zwłokę w wysokości 37 862,61 EUR w 2024 r.; wzywa ESDZ do kontynuowania wysiłków na rzecz zwiększenia liczby płatności elektronicznych i poprawy cyfryzacji przepływów pracy, w szczególności w odniesieniu do faktur elektronicznych w delegaturach Unii;

7. zauważa, że ESDZ poinformowała władzę budżetową o dwóch przesunięciach budżetowych zgodnie z art. 29 ust. 1 rozporządzenia finansowego oraz że dokonała 10 niezależnych przesunięć zgodnie z art. 29 ust. 4 na łączną kwotę 53,6 mln EUR; zwraca uwagę, że głównym celem przesunięć było zwiększenie linii budżetowej 3 0 0 3 dotyczącej budynków i kosztów powiązanych w delegaturach Unii o 33,78 mln EUR, linii budżetowej 2 0 0 2 dotyczącej prac związanych z wyposażeniem i bezpieczeństwem o 1,7 mln EUR oraz linii budżetowej 1 2 0 5 dotyczącej oddelegowanych krajowych ekspertów wojskowych o 1,37 mln EUR; zauważa, że po przesunięciach ostateczny budżet siedziby głównej ESDZ wyniósł 349,2 mln EUR, a ostateczny budżet delegatur Unii – 530,9 mln EUR;

8. zauważa, że w 2024 r. ESDZ napotkała szereg wyzwań związanych z wykonaniem budżetu, wynikających z poważnych skutków rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, presji inflacyjnej, niekorzystnych kursów wymiany walut oraz limitu 2 % na wydatki niezwiązane z wynagrodzeniami, co doprowadziło do deficytu w wysokości 33 mln EUR w delegaturach Unii; zauważa, że ESDZ poradziła sobie z tymi wyzwaniami dzięki połączeniu strategicznych oszczędności oraz realokacji środków i przesunięć budżetowych; zauważa, że ograniczenia dotyczyły głównie budżetów na misje służbowe i reprezentację, infrastrukturę oraz bezpieczeństwo; uznaje potrzebę usprawnienia zarządzania budżetem przez wszystkie instytucje Unii, również przez uwzględnianie wahania cen, zwłaszcza w sektorze energetycznym, przy zawieraniu umów z usługodawcami;

9. na podstawie wysłuchania wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki na posiedzeniu Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu (CONT) w dniu 17 listopada 2025 r. („wysłuchanie”) zauważa, że w ostatnich latach ESDZ zmagała się ze znacznymi ograniczeniami budżetowymi, podczas gdy instytucji tej powierzano coraz szerszy mandat, a jednocześnie rosły koszty i potrzeby związane z siecią 145 delegatur; zauważa stanowisko ESDZ, zgodnie z którym występuje dysproporcja między zadaniami a zasobami, co stanowi istotne wyzwanie dla zdolności ESDZ do pełnej realizacji jej celów oraz do skutecznego wspierania unijnego programu w zakresie polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa;

10. zauważa ponadto, że w 2024 r. odroczono inwestycje w nieruchomości i projekty związane z technologiami informacyjnymi oraz ograniczono liczbę stażystów; zauważa stanowisko ESDZ, zgodnie z którym ograniczenia te mogą w ostatecznym rozrachunku wpłynąć na globalną obecność Unii oraz bezpieczeństwo personelu; oczekuje, że dodatkowe 10 mln EUR przyznane ESDZ w budżecie na 2025 r. przyczyni się do poprawy wykonania budżetu ESDZ w kierunku realizacji jej celów oraz do uniknięcia sytuacji, w których obowiązek dochowania należytej staranności ESDZ wobec personelu oddelegowanego do delegatur Unii mógłby zostać naruszony;

11. zauważa, że w 2024 r. pułap finansowy Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju zarządzanego pod zwierzchnictwem wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki zwiększono z 12 mld EUR w 2023 r. do 17 mld EUR w 2024 r., przy czym dodatkowe

5 mld EUR przeznaczono na wsparcie wojskowe dla Ukrainy; wzywa ESDZ do współpracy z Dyrekcją Generalną Komisji ds. Rozszerzenia i Wschodniego Sąsiedztwa (DG ENEST) w celu zapewnienia skutecznego nadzoru nad projektami finansowanymi z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz monitorowania tych projektów;

12. na podstawie odpowiedzi ESDZ na pytania zawarte w kwestionariuszu Komisji Kontroli Budżetowej (CONT) dotyczącym absolutorium za 2024 r. („kwestionariusz”) zauważa, że w 2024 r. ESDZ – zarówno w centrali, jak i w delegaturach Unii – wszczęła łącznie 71 procedur udzielania zamówień dotyczących umów o wysokiej wartości, tj. przekraczających próg 143 000 EUR dla dostaw i usług określony w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE[1]; zwraca uwagę, że 63 z tych procedur zakończyły się powodzeniem i podpisano 63 umowy, natomiast 8 procedur zakończyło się niepowodzeniem; zauważa, że wraz z wejściem w życie nowego rozporządzenia finansowego w dniu 29 września 2024 r. uproszczono zarządzanie procedurami udzielania zamówień w delegaturach Unii w państwach trzecich przez wprowadzenie odrębnego zestawu pułapów w odniesieniu do umów o bardzo niskiej, niskiej i średniej wartości, co rozwiązuje długotrwały problem związany z ograniczoną zdolnością lokalnych podmiotów do spełniania złożonych wymogów unijnych zasad udzielania zamówień; oczekuje, że uproszczenia te pozwolą lepiej zaspokoić potrzeby zarówno krajów przyjmujących, jak i delegatur Unii w zakresie procedur udzielania zamówień publicznych; zachęca ESDZ do informowania organu udzielającego absolutorium o wynikach wdrażania nowych przepisów rozporządzenia finansowego;

13. zwraca uwagę, że na koniec 2024 r. liczba wspólnych lokalizacji z państwami członkowskimi i innymi partnerami Unii w delegaturach Unii wynosiła 137, czyli o jedną mniej niż w 2023 r.; zauważa, że spośród całkowitej liczby wspólnych lokalizacji w 2023 r. 45 dotyczyło państw członkowskich i państw partnerskich, a 92 – innych partnerów Unii, przy czym wspólna lokalizacja stanowiła 9 % całkowitej powierzchni biurowej w delegaturach Unii i obejmowała ponad połowę delegatur Unii (80), co można uznać zarówno za przykład skutecznej optymalizacji zarządzania budynkami ESDZ, jak i wskaźnik rosnącego zainteresowania partnerów współdzieleniem siedzib w państwach trzecich oraz znaczenia wspólnych lokalizacji w działaniach dyplomatycznych;

14. na podstawie kwestionariusza zauważa, że budżet na wyjazdy służbowe w 2024 r. wyniósł 21 582 843 EUR, co stanowi wzrost o około 2,33 % w porównaniu z kwotą 21 091 935 EUR (zaktualizowana wartość) w 2023 r.; zauważa, że ESDZ nie posiada odrębnej linii budżetowej na wyjazdy służbowe i przejazdy wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki oraz że koszty wyjazdów służbowych i przejazdów wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki są dzielone między ESDZ a Komisję w zależności od celu wyjazdu służbowego; na podstawie sprawozdania z działań następczych ESDZ dotyczącego uwag Parlamentu zawartych w rezolucji w sprawie udzielenia absolutorium za 2023 r. („sprawozdanie uzupełniające”) zauważa jednak, że wewnętrzny system zarządzania ESDZ wyodrębnia wyjazdy służbowe wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki oraz przejazdy współpracowników jej towarzyszących w ramach specjalnej alokacji w głównej linii budżetowej dotyczącej wyjazdów służbowych; na podstawie kwestionariusza zauważa ponadto, że w 2024 r.

[1] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

ani ustępujący wiceprzewodniczący / wysoki przedstawiciel, ani nowo powołana wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawicielka nie odbyli żadnych misji finansowanych przez ESDZ; na podstawie sprawozdania uzupełniającego przyjmuje do wiadomości, że nakładające się zobowiązania wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki oraz bardzo napięty harmonogram, często determinowany sytuacją geopolityczną, sprawiają, iż niekiedy nie jest możliwe korzystanie przez nią z regularnych połączeń lotniczych lub innych środków transportu w celu realizacji obowiązków służbowych; podkreśla jednak, że szefowie instytucji Unii powinni służyć za dobry przykład dla społeczeństwa i obywateli, zwłaszcza gdy wykorzystują zasoby Unii do wykonywania swoich zadań; podkreśla, że opcje lotu powinny być wybierane na podstawie kryteriów należytego zarządzania finansami, o ile takie rozwiązania alternatywne są dostępne i dostosowane do porządku obrad i miejsca posiedzeń; podkreśla, że przejrzystość i należyte zarządzanie finansami przy wykorzystywaniu unijnych środków publicznych muszą nadal stanowić podstawową zasadę obowiązującą wszystkie instytucje Unii;

Zarządzanie wewnętrzne, wyniki i kontrola wewnętrzna

15. zauważa, że w 2024 r. ESDZ nadal mierzyła się z narastającymi wyzwaniami politycznymi i finansowymi, a także wyzwaniami w zakresie praw człowieka i praworządności; zwraca uwagę, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie oraz jej konsekwencje geopolityczne pozostawały w 2024 r. jedną z kluczowych kwestii; podkreśla w tym kontekście znaczenie i potrzebę odgrywania przez ESDZ zasadniczej roli w budowaniu strategicznej autonomii Unii, którą należy chronić również przez zwalczanie zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje (FIMI) oraz kampanii dezinformacyjnych; zauważa, że w 2024 r. ESDZ opublikowała drugie sprawozdanie na temat zagrożeń z tytułu zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje, w którym szczegółowo opisano 750 incydentów oraz ujawniono operację „False Façade” (schemat „prania” informacji prowadzony przez podmioty prokremlowskie), wykorzystała system szybkiego ostrzegania jako centralny mechanizm koordynacji działań w zakresie zwalczania FIMI w kontekście ochrony integralności wyborów europejskich, opublikowała zestaw narzędzi służących wykrywaniu FIMI opartych na kradzieży lub nadużyciu tożsamości, zorganizowała coroczną konferencję wysokiego szczebla poświęconą FIMI, opracowała podręcznik wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) dotyczący FIMI w celu wzmocnienia zdolności misji WPBiO do wykrywania ataków związanych z FIMI i reagowania na nie oraz przyczyniła się do wzmocnienia odporności mediów podczas wydarzenia „Connecting Media Communities” [Łączenie społeczności medialnych] w Kosowie, w którym uczestniczyło 130 dziennikarzy i weryfikatorów informacji; wyraża uznanie dla ESDZ za kampanię EUvsDisinfo, w ramach której w 2024 r. analizowano i ujawniano rosyjskie działania FIMI; zauważa z niepokojem, że liczba przypadków dezinformacji prokremlowskiej przekroczyła 18 000 wpisów; odnotowuje, że w niektórych delegaturach Unii zatrudniono urzędników ds. komunikacji strategicznej odpowiedzialnych za analizę i przeciwdziałanie FIMI, jednak zdolności w zakresie pozyskiwania informacji wywiadowczych pozostają w gestii państw członkowskich; wyraża uznanie dla ESDZ za uruchomienie ośrodka wymiany i analizy informacji dotyczących FIMI w celu wzmocnienia współpracy oraz wspólnej orientacji sytuacyjnej; przyznaje, że działania te, wspierane przez zwiększony budżet w wysokości 6,12 mln EUR w 2024 r. na rozwój zdolności w zakresie komunikacji strategicznej, zapewniły bardziej zdecydowaną, skoordynowaną i kompleksową reakcję

Unii na zagrożenia związane z FIMI; zachęca do dalszego rozwijania i rozszerzania sieci „obrońców przed FIMI” przez inicjatywy w zakresie budowania zdolności;

16. podkreśla, że w 2024 r. Unia, przy silnym wsparciu ze strony ESDZ, nadal zapewniała Ukrainie wsparcie polityczne, wojskowe, finansowe, dyplomatyczne, humanitarne i gospodarcze w odpowiedzi na rosyjską wojnę napastniczą; podkreśla, że kluczowym kamieniem milowym było podpisanie w czerwcu 2024 r. wspólnych zobowiązań UE–Ukraina w zakresie bezpieczeństwa, przy czym przystąpienie Ukrainy do Unii wskazano jako ostateczną gwarancję bezpieczeństwa, służącą wzmocnieniu odporności Ukrainy, zdolności odstraszania i długoterminowej stabilności; zauważa, że ESDZ ściśle współpracowała z państwami członkowskimi, grupą G-7, NATO i partnerami międzynarodowymi w celu utrzymania jedności, egzekwowania środków ograniczających wobec Rosji, zapobiegania obchodzeniu sankcji oraz wspierania inicjatyw na rzecz rozliczalności, a jednocześnie prowadziła szeroko zakrojone działania na arenie międzynarodowej na rzecz sprawiedliwego i trwałego pokoju zgodnego z Kartą Narodów Zjednoczonych i prawem międzynarodowym, w tym działania następcze po szczycie pokojowym w Szwajcarii, wsparcie dla ukraińskiej formuły pokojowej, udział w Międzynarodowej Platformie Krymskiej, wsparcie dla ustanowienia specjalnego trybunału do spraw zbrodniczej agresji na Ukrainę oraz przystąpienie Unii w czerwcu 2024 r. do Międzynarodowej Koalicji na rzecz Powrotu Ukraińskich Dzieci;

17. przypomina, że kluczowe znaczenie ma dalsze wzmacnianie naszego wsparcia na rzecz praw człowieka, demokracji i rozwoju w państwach trzecich za pośrednictwem ISWMR – „Globalny wymiar Europy”; podkreśla, że utrzymanie odrębnego finansowania na rzecz praw człowieka i demokracji, a także podejścia opartego na prawach człowieka oraz uwzględnianie praw człowieka w głównym nurcie wsparcia i partnerstw z państwami trzecimi, może służyć wzmocnieniu pozycji Unii na świecie i wsparciu wartości Unii; podkreśla, że biorąc pod uwagę obecną sytuację charakteryzującą się szybkim postępem technologicznym i konkurencją geopolityczną, należy jeszcze bardziej zwiększyć zasoby na unijną dyplomację cyfrową; nalega na wzmocnienie „zielonej dyplomacji” i zielonej transformacji, jako jednego z priorytetów Unii, względem państw trzecich za pośrednictwem działań zewnętrznych Unii;

18. na podstawie sprawozdania uzupełniającego z zadowoleniem zauważa kluczową rolę ESDZ i jej działania na rzecz promowania pokoju i stabilności na Bliskim Wschodzie, w tym przez wezwanie do zapewnienia nieograniczonego dostępu do pomocy humanitarnej i jej stałej dystrybucji na dużą skalę, zgodnie z międzynarodowymi zasadami humanitarnymi; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście stanowisko wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki przedstawione podczas wysłuchania, zgodnie z którym – jako zasada podstawowa – podmiot, który spowodował szkody, powinien również za nie zapłacić; zauważa, że oszacowanie szkód nie jest możliwe, dopóki nie będzie można uzyskać dostępu do Strefy Gazy;

19. na podstawie sprawozdania uzupełniającego zauważa trwające działania ESDZ na rzecz wspierania dialogu w sprawie sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej, praworządności oraz walki z korupcją, a także na rzecz wzmacniania demokracji i praw człowieka w różnych państwach; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ oraz delegatury Unii nadal angażują się we współpracę z przedstawicielami administracji i instytucji krajowych, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, zainteresowanymi

stronami wyspecjalizowanymi w zakresie zarządzania demokratycznego, praw człowieka i mediów, partnerami społecznymi oraz organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi; zwraca uwagę, że wsparcie na rzecz obrońców praw człowieka i obrończyń praw człowieka, w tym obrońców i obrończyń praw ludności rdzennej, należy do kluczowych priorytetów ESDZ zgodnie z Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2027 oraz jest realizowane przez szereg działań, takich jak dialogi polityczne, sprawozdawczość polityczna, dyplomacja publiczna, fora wielostronne oraz coroczne sprawozdania na temat przestrzegania praw człowieka;

20. na podstawie kwestionariusza zauważa, że służba ds. zarządzania korporacyjnego, utworzona w 2023 r., odgrywa istotną rolę w usprawnianiu zarządzania w ESDZ przez wspieranie przygotowywania rocznych planów zarządzania ESDZ oraz rocznych sprawozdań z działalności, wzmacnianie procesów zarządzania ryzykiem, zajmowanie się systemowymi kwestiami dotyczącymi zarządzania korporacyjnego w delegaturach Unii oraz wdrażanie koncepcji „jednej delegatury”, której celem jest ograniczenie rozdrobnienia zarządzania i sprawozdawczości oraz dokumentowanie powtarzających się problemów i dobrych praktyk zarówno w centrali, jak i w delegaturach Unii;

21. na podstawie sprawozdania uzupełniającego oraz kwestionariusza z zadowoleniem zauważa działania podejmowane przez ESDZ na rzecz dyplomacji feministycznej, mimo że główna rola w wyznaczaniu wytycznych dla działań zewnętrznych Unii należy do państw członkowskich; w szczególności z zadowoleniem przyjmuje działania mające przyspieszyć wdrażanie zobowiązań Unii w ramach trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci; zauważa, że ambasadorka Unii ds. równości płci i różnorodności podejmowała działania na rzecz uwzględniania perspektywy płci w dialogach dotyczących praw człowieka oraz w kluczowych oświadczeniach i rezolucjach wielostronnych; zauważa ponadto, że przywództwo ukierunkowane na aspekt płci pozostawało jednym z kluczowych elementów instytucjonalizacji uwzględniania aspektu płci w głównym nurcie polityk; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście wyznaczenie punktów kontaktowych ds. równości płci w listopadzie 2024 r.; zauważa, że trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci wygaśnie w 2027 r., i w związku z tym wzywa ESDZ do opracowania bardziej ambitnego czwartego planu, który zapewni silniejsze powiązanie między prawami kobiet i wzmocnieniem ich pozycji a unijną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa i który będzie gotowy do wdrażania od 2028 r.;

22. podkreśla, że Unia musi zwiększyć finansowanie, aby wzmocnić specjalną linię budżetową dla działań związanych z polityką zagraniczną Unii, zwłaszcza na rzecz równouprawnienia płci oraz Agendy ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, a także aby zapewnić spójne finansowanie inicjatyw promujących przywództwo ukierunkowane na aspekt płci, chroniących prawa kobiet oraz przeciwdziałających przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć w sytuacjach konfliktu i po jego zakończeniu; podkreśla, że takie finansowanie ma zasadnicze znaczenie dla wsparcia lokalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zapewniania wsparcia ukierunkowanego na osoby, które doświadczyły przemocy uwarunkowanej płcią, oraz włączania perspektywy płci do wysiłków Unii w dziedzinie dyplomacji i bezpieczeństwa;

23. uważa misję obserwacji wyborów za praktyczne i skuteczne narzędzie polityki

zagranicznej, które pozostaje kluczowe dla polityki i strategii Unii w obszarze wsparcia demokracji; na podstawie sprawozdania uzupełniającego zauważa, że ESDZ nie przewiduje rozszerzenia prac obserwacyjnych na kraje kandydujące i kraje sąsiadujące, ponieważ państwa te są w wystarczającym stopniu objęte misjami obserwacyjnymi kierowanymi przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE, które stosuje metodykę podobną do unijnej i często korzysta z ekspertów pochodzących z tej samej puli specjalistów; ponownie jednak wzywa Unię do zapewnienia odpowiednich zasobów dla unijnych misji obserwacji wyborów;

24. na podstawie sprawozdania uzupełniającego z zadowoleniem odnotowuje działania Unii na rzecz ochrony dzieci w regionach dotkniętych konfliktami podejmowane za pośrednictwem delegatur Unii w 2024 r.; z zadowoleniem przyjmuje aktualizację Wytycznych UE w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych z 2024 r., które stanowią ramy służące wzmocnieniu ochrony oraz zapobieganiu poważnym naruszeniom praw dzieci w czasie wojny;

25. przypomina, że w 2021 r. Parlament zaproponował projekt pilotażowy „W kierunku utworzenia Europejskiej Akademii Dyplomatycznej” (EUDA), którego celem było stworzenie masy krytycznej dyplomatów europejskich przeszkolonych w zakresie stosunków zewnętrznych i bezpieczeństwa Unii oraz rozwój europejskiej kultury dyplomatycznej, mającej na celu wzmocnienie roli Unii jako skutecznego podmiotu polityki zagranicznej; zauważa, że w pierwszej fazie tego projektu pilotażowego, obejmującej rok akademicki 2022/2023, uczestniczyło 42 młodych dyplomatów, natomiast w drugiej fazie, obejmującej rok akademicki 2023/2024, udział wzięło 50 uczestników; zwraca uwagę, że druga faza obejmowała dwie identyczne czteromiesięczne edycje kursu, po których następowało jednomiesięczne szkolenie w centrali ESDZ w Brukseli; zauważa, że kursy i program szkoleniowy realizowało konsorcjum akademickie tworzone przez Kolegium Europejskie w Belgii (Brugia) i w Polsce (Natolin); na podstawie kwestionariusza zauważa, że zgodnie z umową o świadczenie usług EEAS/2022/OP/0168-2023 Kolegium Europejskie przygotowało sprawozdanie końcowe zawierające ocenę drugiej fazy projektu pilotażowego; wzywa ESDZ do przekazania organowi udzielającemu absolutorium tego sprawozdania; na podstawie sprawozdania ESDZ dotyczącego sprawozdań finansowych za lata 2022, 2023 i 2024 zauważa, że w odniesieniu do wykonania budżetu na fazy pilotażowe EUDA ESDZ wypłaciła 831 000 EUR w 2022 r., 120 000 EUR w 2023 r. oraz 862 000 EUR w 2024 r.; zwraca się do ESDZ o przekazanie Parlamentowi, w ramach procedury udzielania absolutorium, kopii wszelkiej dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych procedur udzielania zamówień, zawartych umów oraz dokonanych płatności związanych z fazą pierwszą i fazą drugą projektu pilotażowego EUDA;

26. zauważa ponadto, że 21 maja 2024 r., opierając się na doświadczeniach i strukturze wypracowanych w fazach pilotażowych, Rada przyjęła decyzję o ustanowieniu w pełni funkcjonującej EUDA na cztery lata akademickie, począwszy od roku 2024/2025, przy czym działania w zakresie kursów i szkoleń powierzono Kolegium Europejskiemu, natomiast EUDA będzie działała pod nadzorem wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawicielki, która będzie otrzymywać wytyczne od komitetu sterującego złożonego z przedstawiciela wyznaczonego przez każde państwo członkowskie, a także przedstawiciela Parlamentu, Rady i Komisji; na podstawie tej decyzji zauważa, że zamierzona kwota 1,72 mln EUR ma obejmować okres od 1 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r., natomiast zarządzanie wydatkami związanymi z EUDA jest nadzorowane przez

Komisję za pośrednictwem Służby ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej;

27. odnotowuje, że po utworzeniu w 2023 r. służby ds. zarządzania korporacyjnego ESDZ zaktualizowała w 2024 r. swoje ramy kontroli wewnętrznej, aby odzwierciedlić rolę dyrektora ds. zarządzania korporacyjnego oraz wprowadzić mechanizm monitorowania kontroli wewnętrznych; na podstawie kwestionariusza zauważa, że ramy kontroli wewnętrznej ESDZ są dostosowane do ram stosowanych przez Komisję; zwraca uwagę, że oprócz standardowej corocznej oceny systemu kontroli wewnętrznej ESDZ przeprowadziła w 2024 r. ankietę wśród 167 respondentów/pracowników, z których wszyscy pełnili obowiązki subdelegowanych urzędników zatwierdzających, a wyniki tej ankiety są omawiane na szczeblu wyższego kierownictwa w Komitecie Kontroli Wewnętrznej ESDZ; zauważa, że w ankiecie wskazano 185 obszarów wymagających uwagi, w szczególności w odniesieniu do wyzwań, z jakimi borykają się delegatury Unii, takich jak świadomość w zakresie kontroli wewnętrznych i zarządzania ryzykiem, rekrutacja i utrzymanie wykwalifikowanego personelu oraz usługi informatyczne; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ opracowała plan działania mający na celu usunięcie istniejących nieprawidłowości oraz proaktywne reagowanie na potencjalne ryzyko; zachęca ESDZ do informowania organu udzielającego absolutorium na bieżąco o tych kwestiach;

28. zauważa, że ESDZ stosuje dwa tryby weryfikacji *ex ante* w odniesieniu do transakcji finansowych (zobowiązań, płatności oraz nakazów odzyskania środków); zwraca uwagę, że jeden z typów weryfikacji *ex ante* ma charakter zdecentralizowany, tj. jest przeprowadzany niezależnie od odpowiedzialnego subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego, w przypadku płatności związanych z fakturami, których kwota (stan na 2024 r.) jest niższa niż 15 000 EUR; zauważa, że w odniesieniu do wszystkich pozostałych transakcji finansowych weryfikację *ex ante* zapewniają wewnętrznie wydziały operacyjne lub delegatury Unii; zauważa, że w przypadku procedur udzielania zamówień również stosuje się dwa tryby weryfikacji *ex ante*: jeden tryb dotyczy umów, których wartość jest równa lub wyższa od progów określonych w dyrektywie 2014/24/UE, i jest prowadzony niezależnie od subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego departamentu odpowiedzialnego za dokumentację zamówienia, natomiast drugi tryb, zapewniany wewnętrznie przez odpowiedzialny departament, dotyczy umów o (bardzo) niskiej i średniej wartości;

29. zauważa, że w odniesieniu do błędów finansowych wykryty poziom błędów odpowiada błędom stwierdzonym w ramach kontroli *ex post* (po dokonaniu płatności/odzyskaniu środków), co przekłada się na poziom błędu rezydualnego, który obejmuje również błędy, co do których zakłada się, że dotyczą wydatków i dochodów nieobjętych kontrolą; zwraca uwagę, że w 2024 r. rezydualny wskaźnik błędów finansowych w odniesieniu do wydatków ESDZ wyniósł 0,03 %, a w odniesieniu do dochodów – 0,05 %; zauważa, że w zakresie błędów w zamówieniach publicznych ESDZ zaktualizowała w 2024 r. metodykę kontroli *ex post*, dostosowując ją do podejścia Komisji w zakresie obliczania błędów w zamówieniach publicznych, które pomija pojęcie błędu rezydualnego, ponieważ skutków finansowych błędów w zamówieniach publicznych nie można oszacować w taki sam sposób jak błędów finansowych; zauważa, że zgodnie z tą nową metodyką wartość wykrytych błędów w zamówieniach publicznych wyniosła 49 774 108 EUR w 2024 r. (wzrost z 23 392 948 EUR w 2023 r.), co stanowiło 4,32 % populacji poddanej audytowi w 2024 r. (wzrost z 2,07 % w 2023 r.);

30. z zadowoleniem zauważa, że w 2024 r. ESDZ poczyniła wymierne postępy we wdrażaniu zaległych zaleceń sformułowanych przez różne organy, takie jak Wydział Audytu Wewnętrznego ESDZ (IAD), Służba Audytu Wewnętrznego Komisji (IAS) oraz Trybunał; uznaje rolę Komitetu ds. Audytu ESDZ w zapewnianiu niezależności IAD oraz monitorowaniu jakości prac audytu wewnętrznego i postępów w realizacji działań następczych w odniesieniu do zaleceń wynikających z audytów wewnętrznych i zewnętrznych;

31. w odniesieniu do audytów przeprowadzonych przez IAD zwraca uwagę, że liczba otwartych zaleceń została zmniejszona z czterech zaleceń krytycznych i 49 zaleceń bardzo ważnych do trzech zaleceń krytycznych i 32 zaleceń bardzo ważnych, a trzy plany działania zostały poddane przeglądowi, przy czym jeden z nich uznano za zadowalający; zauważa, że pozostałe zalecenia krytyczne są powiązane z audytem dotyczącym zarządzania budynkiem delegatury Unii w Waszyngtonie, który został opóźniony z powodów prawnych, a 13 z 32 pozostałych zaleceń bardzo ważnych jest powiązanych z audytem dotyczącym przepływów informacji między ESDZ, DG HR i PMO; zauważa ponadto, że IAD rozpoczął przegląd doradczy procesów udzielania zamówień w centrali, zainicjował strategiczną ocenę ryzyka, przeprowadził analizę porównawczą z innymi instytucjami Unii, zaktualizował kartę misji, tym samym kończąc wieloletni plan audytu na lata 2022–2024, oraz podjął niezbędne działania w celu przygotowania nowego strategicznego planu audytu, który ma obowiązywać od 2025 r.;

32. odnotowuje, że IAS zakończyła dwa audyty dotyczące alokacji zasobów ludzkich oraz strategii ESDZ w zakresie przeciwdziałania nadużyciom finansowym, w odniesieniu do których wdrażane są plany działania, oraz pod koniec 2024 r. rozpoczęła nowy audyt dotyczący kontroli *ex post*, którego prace operacyjne były kontynuowane w 2025 r.; zachęca ESDZ do informowania organu udzielającego absolutorium o postępach w realizacji zaleceń IAS, które pozostają otwarte, w ramach działań następczych po audycie procesu udzielania zamówień i monitorowania umów w ESDZ rozpoczętym w 2022 r.;

33. na podstawie rocznego sprawozdania z działalności ESDZ („sprawozdanie ESDZ za 2024 r.”) zauważa, że działalność każdej delegatury Unii jest okresowo oceniana (co 4–5 lat) w ramach wizyt kontrolnych oraz strategicznych ćwiczeń o charakterze korporacyjnym; zauważa, że w 2024 r. przeprowadzono inspekcje w 26 delegaturach Unii, co doprowadziło do sformułowania 1 000 zaleceń i wskazówek dla objętych kontrolą delegatur Unii oraz służb centrali, w tym sześciu zaleceń krytycznych i około 100 zaleceń bardzo ważnych; na podstawie kwestionariusza zauważa z niepokojem, że dwie delegatury Unii otrzymały zalecenia krytyczne dotyczące zarządzania wewnętrznego; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ zastosowała w obu przypadkach rygorystyczne działania następcze oraz że choć jedna z kontroli pozostaje otwarta ze względu na jej złożoność, ESDZ aktywnie wspiera delegaturę w rozwiązaniu pozostałych kwestii i wdrożeniu wymaganych środków naprawczych;

34. zauważa, że ESDZ zasadniczo realizuje harmonogram umożliwiający dotrzymanie wyznaczonego przez Trybunał terminu końca 2025 r. na wdrożenie zaleceń zawartych w sprawozdaniu specjalnym Trybunału 02/2024 pt. „Koordynacyjna rola Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych”; przyjmuje do wiadomości, że wszyscy nowo mianowani szefowie delegatur otrzymali w 2024 r. i 2025 r. pisma określające zadania

oraz że ulepszone mechanizmy informacji zwrotnej i proces rocznego planu zarządzania wzmocniły koordynację między centralą a delegaturami Unii; z zadowoleniem przyjmuje trwające wdrażanie strategii ESDZ w zakresie zarządzania informacją, w tym pełne wdrożenie platformy współpracy HIVE, z której korzysta ponad 16 500 pracowników; odnotowuje kontynuację współpracy z Komisją, Radą i państwami członkowskimi w zakresie zwiększania interoperacyjności i postępów w dyskusjach dotyczących ujednoliconej klasyfikacji bezpieczeństwa; zauważa ponadto zakończenie we wrześniu 2024 r. oceny obciążenia pracą delegatur Unii, która stanowiła podstawę późniejszego porozumienia politycznego w sprawie modernizacji sieci delegatur Unii w maju 2025 r.; zauważa status ESDZ jako „służby powiązanej” w kontrolach przeprowadzanych przez Trybunał, przy czym w 2024 r. zakończono cztery kontrole (sprawozdania specjalne 17/2024, 18/2024, 06/2024 i 04/2025), a dwie kontrole (sprawozdania specjalne 17/2025 i 20/2025) rozpoczęto w 2024 r. i zakończono w 2025 r.; z zadowoleniem odnotowuje w tym kontekście dobrą współpracę ESDZ z właściwymi dyrekcjami generalnymi Komisji objętymi tymi kontrolami;

Zasoby ludzkie, równość i dobrostan pracowników

35. zauważa, że ESDZ zatrudniała łącznie 2 902 pracowników, w tym 1 268 urzędników, 442 pracowników zatrudnionych na czas określony, 619 pracowników kontraktowych oraz 573 oddelegowanych ekspertów krajowych, w porównaniu z 2 812 pracownikami w 2023 r., w tym 1 245 urzędnikami, 450 pracownikami zatrudnionymi na czas określony, 603 pracownikami kontraktowymi oraz 514 oddelegowanymi ekspertami krajowymi; przypomina o znaczeniu zapewnienia umów o pracę na czas nieokreślony w celu utrzymania umiejętności, ciągłości i produktywnego środowiska pracy;

36. na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że spośród łącznie 5 355 osób pracujących w ESDZ na koniec 2024 r. 47 % pracowało w centrali ESDZ, a 53 % w delegaturach Unii, przy czym 1622 osoby były zatrudnione jako pracownicy lokalni w delegaturach Unii; zwraca uwagę, że podczas wysłuchania posłowie wyrazili zaniepokojenie rzekomym zwalnianiem pracowników lokalnych w niektórych delegaturach Unii bez należytego poszanowania lokalnego prawa pracy; zauważa, że po tym wysłuchaniu posłowie komisji CONT przedłożyli dodatkowe pytania na piśmie; zauważa, że z odpowiedzi ESDZ na te pytania („drugi kwestionariusz”) wynika, że 14 maja 2025 r. grupa projektowa komisarzy ds. działań zewnętrznych zatwierdziła projekt modernizacji sieci delegatur Unii; odnotowuje, że wdrażanie tego projektu obejmuje między innymi centralizację funkcji finansowych, umów i audytu sześciu delegatur Unii na Bałkanach Zachodnich w siedzibie DG ENEST, a także ograniczenie liczby pracowników zajmujących się finansami i umowami w tych delegaturach Unii, na podstawie ocen przeprowadzonych w porozumieniu z doradcami prawnymi; zauważa, że w odniesieniu do pakietu odpraw ESDZ twierdzi, iż wszystkie prawa wynikające z lokalnego prawa oraz wewnętrznych przepisów Unii zostały poszanowane, a pakiety finansowe z tytułu zwolnień ekonomicznych były korzystniejsze spośród tych przewidzianych przez prawo lokalne oraz przepisy Unii, mimo obaw wyrażonych przez pracowników lokalnych w odpowiednich delegaturach Unii; zauważa ponadto, że ESDZ, we współpracy z Komisją, ściśle współpracuje z lokalną kancelarią prawną, która udziela wskazówek w zakresie wszelkich lokalnych wymogów prawnych, dzięki czemu proces zwolnień przebiega w pełnej zgodności z obowiązującym lokalnym prawem pracy; wzywa ESDZ do pełnego konsultowania się z lokalnym przedstawicielem pracowników podczas opracowywania planu zwolnień

pracowników lokalnych; zauważa z zaniepokojeniem, że z odpowiedzi z kwestionariusza wynika, że jeżeli delegatura Unii zostaje przeniesiona do innego kraju, na przykład w przypadku ewakuacji (np. przeniesienie biura w Sudanie do Egiptu), pracownicy lokalni zatrudnieni w kraju pochodzenia są zwalniani i pozostają na miejscu bez zapewnienia bezpieczeństwa; wzywa ESDZ do znalezienia wykonalnych rozwiązań w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony pracowników lokalnych, którzy lojalnie pracowali w delegaturach Unii;

37. zwraca uwagę, że w 2024 r. kobiety stanowiły 46,60 % wszystkich pracowników ESDZ (w porównaniu z 46,80 % w 2023 r.); zauważa, że w odniesieniu do reprezentacji kobiet oraz stanowisk zajmowanych przez nie w ESDZ w 2024 r. 40 % stanowiły administratorki, 63,78 % – asystentki, 73,25 % – asystentki-sekretarki, 56,70 % – pracownice kontraktowe, a 26,87 % – oddelegowane ekspertki krajowe; z zadowoleniem zauważa przedstawione w sprawozdaniu ESDZ za 2024 r. działania instytucji na rzecz zwiększenia reprezentacji kobiet na stanowiskach kierowniczych; w tym kontekście odnotowuje tendencję wzrostową w odniesieniu do stanowisk kierowniczych wyższego szczebla – w 2024 r. kobiety stanowiły 37,30 % (w porównaniu z 31 % w 2023 r.) – oraz nieznaczny spadek w odniesieniu do stanowisk kierowniczych średniego szczebla, gdzie w 2024 r. kobiety stanowiły 38,70 % (w porównaniu z 40,40 % w 2023 r.); z zadowoleniem przyjmuje wzrost reprezentacji kobiet na stanowiskach szefów delegatur z 35,50 % w 2023 r. do 36,10 % w 2024 r.;

38. odnotowuje przedstawione w sprawozdania uzupełniającym działania ESDZ na rzecz zachęcenia większej liczby osób płci niedostatecznie reprezentowanej do składania kandydatur; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście zorganizowanie czterech szkoleń dla kadry kierowniczej w zakresie przywództwa ukierunkowanego na aspekt płci, w których wzięło udział 80 % kadry wyższego kierownictwa ESDZ, a także czteromiesięcznego programu w zakresie przywództwa ukierunkowanego na aspekt płci dla 18 kierowników z delegatur Unii w 2024 r.; zauważa ponadto, że ESDZ ustanowiła nową sieć punktów kontaktowych ds. równości płci oraz powołała grupę zadaniową ds. konwencji stambulskiej, która przedstawiła w 2024 r. sprawozdanie śródokresowe wraz z planem działania; zauważa działania ambasadorki Unii ds. równości płci i różnorodności na rzecz uwzględniania perspektywy płci w dialogach dotyczących praw człowieka oraz w kluczowych oświadczeniach i rezolucjach wielostronnych; wzywa ESDZ do dalszego przekazywania aktualnych informacji na temat najnowszych zmian w programie działania na lata 2021–2025 oraz działań podjętych w celu dalszego promowania udziału kobiet we wszystkich dialogach dyplomatycznych i politycznych;

39. odnotowuje wysiłki podejmowane przez ESDZ w celu stworzenia zróżnicowanej i reprezentatywnej kadry pracowniczej; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wśród pracowników ESDZ reprezentowane są wszystkie państwa członkowskie; ubolewa jednak, że nadal utrzymują się pewne dysproporcje, przy czym niektóre państwa członkowskie są nadreprezentowane; zauważa, że na koniec 2024 r. trzy państwa członkowskie (jedno państwo członkowskie w 2025 r.) nadal nie miały żadnego ambasadora Unii, natomiast ambasadorowie z pięciu państw członkowskich zajmowali 56 % wszystkich stanowisk ambasadorów Unii (144), w porównaniu z 54 % w 2023 r.; ponownie wzywa ESDZ do dalszego zapewniania właściwej równowagi geograficznej w całej organizacji i na wszystkich szczeblach; zachęca do poszukiwania pracowników oraz promowania procesów rekrutacyjnych w państwach niedostatecznie reprezentowanych;

40. zauważa, że na koniec 2024 r. wskaźnik obsadzenia stanowisk w planie zatrudnienia ESDZ wyniósł 95,3 % (w porównaniu z 96,7 % w 2023 r.); zauważa ponadto, że wskaźnik rotacji personelu w ESDZ osiągnął w 2024 r. poziom 12,07 % (10,15 % w 2023 r.); zwraca uwagę, że wzrost ten odzwierciedla szczególną strukturę ESDZ jako służby dyplomatycznej, charakteryzującej się regularnymi rotacjami pracowników pochodzących z korpusów dyplomatycznych państw członkowskich oraz innych instytucji Unii, a także stosowaniem stabilnej polityki kadrowej;

41. zauważa, że trwają prace nad aktualizacją decyzji z 2014 r. dotyczącej oddelegowanych ekspertów krajowych, a zmieniony tekst ma zostać opublikowany w 2025 r.; odnotowuje, że ESDZ kontynuowała swoje programy stażowe, przyjmując w 2024 r. 62 stażystów z programu „Blue Book” w siedzibie głównej oraz 566 stażystów w 106 delegaturach Unii; zauważa, że 531 stażystów z tej drugiej kategorii otrzymywało wynagrodzenie albo z ESDZ, albo z innych instytucji, natomiast w przypadku 35 studentów, którzy nie otrzymywali stypendium stażowego, staż był obowiązkowy w ramach programu studiów; zwraca ponadto uwagę, że ESDZ kontynuowała również siódmą edycję programu dla młodszych specjalistów w delegaturze (JPD) na lata 2023–2025, w ramach którego 67 uczestników programu JPD zostało skierowanych do delegatur Unii;

42. zauważa, że w 2024 r. ESDZ kontynuowała działania na rzecz wzmocnienia bezpiecznego, pełnego szacunku i etycznego środowiska pracy; z zadowoleniem przyjmuje poszerzenie dostępności obowiązkowego kursu szkoleniowego w ramach e-uczenia się dotyczącego poszanowania i godności w miejscu pracy oraz rozpoznawania przypadków nękania i reagowania na nie, który w 2024 r. ukończyło 1 900 pracowników; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że 57 % kadry kierowniczej uczestniczyło w 2024 r. w podobnym obowiązkowym szkoleniu; pochwala ESDZ za organizację w 2024 r. szkoleń z zakresu odporności psychicznej i zarządzania traumą dla pracowników stref kryzysowych oraz dla regionalnych urzędników ds. bezpieczeństwa; ponadto z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie decyzji rozszerzającej ochronę przed nękaniem psychicznym i seksualnym na pracowników lokalnych w delegaturach Unii, którzy mają obecnie dostęp do formalnych procedur ESDZ w przypadku zgłoszeń dotyczących nękania;

43. z zadowoleniem odnotowuje działania podjęte przez ESDZ w 2024 r. w ramach agendy na rzecz różnorodności i włączenia społecznego na lata 2023–2025, w szczególności działania ukierunkowane na kwestie płci, pochodzenia etnicznego, niepełnosprawności i wieku oraz osoby LGBTIQ+; zwraca uwagę w tym kontekście, że ESDZ uwzględniła zagadnienia dotyczące różnorodności i włączenia społecznego w programach szkoleniowych, przekazywała pracownikom LGBTIQ+ informacje o uwarunkowaniach prawnych i kulturowych w krajach oddelegowania oraz wzmocniła działania na rzecz rekrutacji sprzyjającej różnorodności; ponadto wyraża uznanie dla ESDZ za aktualizację planu działania w sprawie niepełnosprawności, przeprowadzenie badania dotyczącego kwestii niepełnosprawności, opracowanie arkuszy informacyjnych dotyczących dostępności dla delegatur Unii, przeprowadzenie oceny dostępności swojej strony internetowej oraz zapewnienie pomocy finansowej na pokrycie kosztów pozamedycznych 26 pracownikom wychowującym dzieci z niepełnosprawnościami;

44. zauważa, że z kwestionariusza wynika, że w 2024 r. ESDZ otrzymała 16 wniosków o wsparcie w związku z zarzutami dotyczącymi nękania psychicznego, w tym kilka

odnoszących się do tego samego pracownika, co doprowadziło do wszczęcia czterech postępowań wyjaśniających, oraz że jeden domniemany przypadek dotyczący pracownika Komisji został przekazany właściwemu organowi Komisji; zauważa, że wszczęto również cztery formalne procedury dotyczące pracowników lokalnych w delegaturze Unii, lecz nie stwierdzono wstępnych przesłanek uzasadniających wszczęcie postępowania wyjaśniającego; zauważa, że w ciągu roku zakończono sześć spraw oraz że w stosownych przypadkach zastosowano środki dyscyplinarne lub naprawcze, w tym sankcje dyscyplinarne w dwóch sprawach oraz upomnienie niedyscyplinarne w jednej sprawie;

45. na podstawie kwestionariusza zauważa, że zgodnie z definicją stosowaną przez Służbę Medyczną Komisji długoterminowe zwolnienie chorobowe odnosi się do nieobecności przekraczającej 20 kolejnych dni; zauważa, że w 2023 r. 323 pracowników przebywało na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, którego średni czas trwania wynosił 83 dni, natomiast w 2024 r. liczba ta wzrosła do 338 pracowników, a średni czas trwania zwolnienia uległ skróceniu do 77 dni; zauważa ponadto, że chociaż dokładna liczba przypadków wypalenia zawodowego nie jest znana, znaczna część zwolnień lekarskich w 2024 r. była związana z problemami zdrowia psychicznego, takimi jak depresja i wypalenie zawodowe; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą opracowania strategii na rzecz zdrowia psychicznego w celu zapewnienia ustrukturyzowanych i trwałych ram pozwalających sprostać wyzwaniom związanym ze zdrowiem psychicznym w miejscu pracy, w tym zapobiegania wypaleniu zawodowemu oraz wspierania powrotu do pracy; zachęca ESDZ do ustanowienia formalnego mechanizmu oceny obciążenia pracą;

46. na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. z zadowoleniem zauważa, że plan działania dotyczący niepełnosprawności zaktualizowano w 2024 r., a w 2025 r. przyjęto nową decyzję rozszerzającą stosowanie przepisów ESDZ, dotyczących np. racjonalnych udogodnień dla pracowników z niepełnosprawnością, na lokalnych pracowników delegatur Unii;

Ramy etyczne i przejrzystość

47. zauważa z zaniepokojeniem dochodzenie wszczęte w 2025 r. przez Prokuraturę Europejską (EPPO) w sprawie potencjalnego nadużycia przy udzielaniu zamówień publicznych, korupcji, konfliktu interesów oraz naruszenia tajemnicy służbowej, związane z poważnymi podejrzeniami naruszenia zasad konkurencji w związku z udzieleniem przez ESDZ Kolegium Europejskiemu w latach 2021–2022 zamówienia w postępowaniu przetargowym na dziewięciomiesięczny program szkoleniowy związany z realizacją projektu pilotażowego mającego na celu utworzenie Europejskiej Akademii Dyplomatycznej Unii (EUDA); zwraca uwagę, że dochodzenie koncentruje się na ustaleniu, czy Kolegium Europejskie lub jego przedstawiciele zostali z wyprzedzeniem poinformowani o kryteriach wyboru w postępowaniu przetargowym oraz czy mieli podstawy, by sądzić, że realizacja projektu zostanie im powierzona jeszcze przed oficjalną publikacją przez ESDZ ogłoszenia o zamówieniu; zauważa ponadto, że po przeprowadzonych przeszukaniach w ESDZ i w Kolegium Europejskim policja belgijska zatrzymała, a następnie zwolniła w grudniu 2025 r. trzech podejrzanych, tj. byłą wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawicielkę, obecną rektorkę Kolegium Europejskiego i dyrektorkę EUDA, a także obecnego dyrektora generalnego Dyrekcji Generalnej Komisji ds. Bliskiego Wschodu, Afryki Północnej i Zatoki Perskiej oraz

byłego sekretarza generalnego ESDZ; wnosi o należyte zbadanie wszelkich podejrzeń nadużyć finansowych, przy pełnej współpracy ze strony ESDZ, oraz domaga się, aby ESDZ wzmocniła swoje ramy zwalczania nadużyć finansowych, tak aby zapewnić solidne gwarancje, że podobne przypadki nie powtórzą się w przyszłości; apeluje o przekazywanie organowi udzielającemu absolutorium informacji o dalszym przebiegu sprawy;

48. odnotowuje sprawozdanie ESDZ, zgodnie z którym pierwszy pełny rok wdrażania strategii zwalczania nadużyć finansowych na rok 2023 doprowadził do stworzenia bardziej solidnej i spójnej architektury przeciwdziałania nadużyciom finansowym, co wzmocniło ogólną integralność i przejrzystość instytucji; zauważa, że strategię tę wdrożono w praktyce przez intensyfikację szkoleń podnoszących świadomość ryzyka nadużyć finansowych oraz środków zapobiegawczych lepiej dostosowanych do szczególnych obowiązków różnych grup pracowników w siedzibie głównej i delegaturach, upowszechnianie wewnętrznych wytycznych oraz wzmocnienie bezpiecznych kanałów zgłaszania; zauważa, że pracownicy ESDZ mają dostęp do ścieżki uczenia się w zakresie zwalczania nadużyć finansowych opracowanej przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) w ramach realizacji strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, polegającej na opracowaniu wspólnego planu szkoleń z zakresu etyki i zwalczania nadużyć finansowych wraz z ESDZ; z zadowoleniem przyjmuje dalsze promowanie wśród nowych pracowników 16 „zasad profesjonalnego postępowania” w ramach obowiązkowych szkoleń „Etyka i uczciwość” oraz „Polityka przeciwko nękaniu”;

49. na podstawie kwestionariusza zauważa, że w 2024 r. ESDZ odnotowała dwa przypadki sygnalizowania nieprawidłowości; zauważa, że oba przypadki zostały zbadane przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i zamknięte bez zaleceń – po przeprowadzeniu dochodzenia lub już na etapie wstępnej selekcji; na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. z zadowoleniem zauważa, że ESDZ rozpoczęła prace nad opracowaniem własnej polityki dotyczącej ochrony sygnalistów; wnosi o informowanie Parlamentu o postępach w tej sprawie;

50. na podstawie kwestionariusza zauważa, że w 2024 r. ESDZ odnotowała trzy oświadczenia dotyczące konfliktu interesów; zwraca uwagę, że w dwóch przypadkach związanych z procedurami udzielania zamówień zidentyfikowano potencjalne ryzyko konfliktu interesów i ograniczono je przez zwolnienie zainteresowanych pracowników z części obowiązków związanych z zamówieniami; zauważa ponadto, że w trzecim przypadku dotyczącym zwrotu kosztów nie stwierdzono konfliktu interesów, ponieważ dany pracownik nie miał uznaniowego wpływu na wyliczenie zwrotu; zauważa, że ESDZ otrzymała 16 zgłoszeń dotyczących aktywności podejmowanej po zakończeniu zatrudnienia, w tym pięć dotyczących przejścia do sektora prywatnego, oraz że zakazała dwóch przypadków efektu „drzwi obrotowych”, jednak nie nałożyła żadnych okresów karencji na byłych pracowników;

51. zauważa, że w 2024 r. do OLAF-u skierowano 11 podejrzanych spraw, z których 7 odrzucono na etapie selekcji, a jedną zamknięto bez wydawania zaleceń; zauważa ponadto, że trzy sprawy – dotyczące potencjalnych niewłaściwych zachowań lub nieprawidłowości w kontekście procedur udzielania zamówień, realizacji umów oraz spraw kadrowych – pozostawały w toku dochodzenia; zauważa ponadto, że spośród 13 dochodzeń OLAF-u wszczętych w 2023 r. w odniesieniu do ESDZ dziesięć spraw

pozostaje nadal otwartych, z czego jedna jest związana z zastrzeżeniem zgłoszonym przez delegaturę Unii w Sierra Leone w związku z podejrzeniem nadużyć finansowych dotyczącym budżetu administracyjnego tej delegatury; zachęca ESDZ do utrzymania pełnego zaangażowania w ścisłą współpracę z OLAF-em w trwających sprawach oraz do dopilnowania wdrożenia wszystkich zaległych zaleceń wydanych przez OLAF;

52. zauważa, że w 2024 r. ESDZ rozpatrzyła 19 zapytań Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, z czego 10 dotyczyło spraw administracyjnych (w tym opóźnionych odpowiedzi), pięć – dostępu do dokumentów, a cztery – kwestii kadrowych, a ponadto kilka nieformalnych próśb o informacje, odnoszących się głównie do misji, operacji oraz dostępu do dokumentów; z zadowoleniem zauważa, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich nie stwierdził przypadków niewłaściwego administrowania w żadnym z postępowań wszczętych i zakończonych w 2024 r.;

53. zauważa, że wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawicielka – działając w charakterze wiceprzewodniczącej Komisji – jest związana zasadami rejestru służącego przejrzystości; podkreśla, że chociaż ESDZ nie jest instytucją w rozumieniu art. 13 Traktatu o Unii Europejskiej i nie jest bezpośrednio zaangażowana w prawo Unii, odgrywa w nim jednak ważną rolę w odniesieniu do decyzji dotyczących sankcji i negocjacji międzynarodowych umów handlowych, które mają znaczący wpływ regulacyjny; zauważa, że niezwykle istotne byłoby, aby ESDZ przyjęła środki na rzecz przejrzystości i powiadomiła o nich zarząd rejestru służącego przejrzystości; na podstawie sprawozdania uzupełniającego z zadowoleniem zauważa, że wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawicielka zainicjowała szerszą dyskusję na temat uwzględnienia tej kwestii w wymiarze zewnętrznym, a zalecenia mają zostać przedstawione do końca 2025 r.; zachęca ESDZ do informowania Parlamentu o postępach w tej sprawie;

54. zauważa, że podczas wysłuchania członkowie komisji CONT wyrazili obawy dotyczące korzystania z czatu w aplikacji Signal przez wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawicielkę do komunikowania się z ministrami spraw zagranicznych państw członkowskich; zwraca uwagę, że obawy te wiązały się z brakiem przejrzystości oraz ryzykiem potencjalnych działań szpiegowskich; na podstawie odpowiedzi ESDZ na pytania zawarte w drugim kwestionariuszu zauważa, że wskazany czat w aplikacji Signal jest dostępny wyłącznie dla ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich i służy jedynie do nieformalnej wymiany informacji, koordynacji spotkań lub przekazywania aktualizacji, nigdy zaś nie jest wykorzystywany jako narzędzie podejmowania decyzji, natomiast merytoryczne dyskusje i formułowanie stanowisk politycznych odbywają się w ramach właściwych struktur Rady;

Cyfryzacja, cyberbezpieczeństwo i ochrona danych

55. na podstawie kwestionariusza zauważa, że wydatki związane z IT, w tym na projekty, wyposażenie i cyberbezpieczeństwo, spadły o 6,1 % – z 26,04 mln EUR w 2023 r. do 24,45 mln EUR w 2024 r.; zauważa, że wydatki na IT w siedzibie głównej wzrosły w 2024 r. o 37,2 %, głównie w związku z istotnymi inwestycjami wspierającymi migrację aplikacji ESDZ, podczas gdy wydatki w delegaturach Unii zostały znacznie zmniejszone po znacznych inwestycjach w odnowienie sprzętu i łączność w delegaturach Unii zrealizowanych w 2023 r.;

56. przypomina, że ESDZ rozpoczęła hosting własnego środowiska sztucznej inteligencji i zarządzanie nim w 2023 r., co umożliwiło przeprowadzenie testów koncepcyjnych, obejmujących np. przygotowywanie briefingów i protokołów ze spotkań oraz opracowanie asystenta AI; z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie w 2024 r. strategii ESDZ w zakresie sztucznej inteligencji, która promuje podejście zorientowane na człowieka, zgodne z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689[2], a także zapewnia etyczne i godne zaufania systemy oraz wytyczne dotyczące korzystania z generatywnej sztucznej inteligencji dostawców zewnętrznych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ rozszerzyła platformę współpracy i dokumentacji (HIVE) na użytkowników zewnętrznych, np. z państw członkowskich, oraz system zarządzania (HR HUB) przeznaczony dla pracowników miejscowych w delegaturach Unii;

57. wyraża uznanie dla ESDZ za działania służące zwiększeniu gotowości w zakresie cyberbezpieczeństwa, w tym za regularne briefingi bezpieczeństwa obejmujące szeroką grupę pracowników i podmiotów stowarzyszonych, a także za szkolenia organizowane na wniosek różnych grup użytkowników, w tym regionalnych urzędników ds. bezpieczeństwa oraz koordynatorów ds. bezpieczeństwa w delegaturach Unii, jak również za ćwiczenia phishingowe; oczekuje wprowadzenia obowiązkowych szkoleń z zakresu cyberbezpieczeństwa dla wszystkich pracowników ESDZ; na podstawie kwestionariusza z zadowoleniem zauważa, że ESDZ dysponuje narzędziami – takimi jak centrum monitorowania bezpieczeństwa ESDZ – umożliwiającymi monitorowanie zagrożeń cyberbezpieczeństwa oraz identyfikowanie luk w zabezpieczeniach w czasie rzeczywistym;

58. wyraża uznanie dla ESDZ za narzędzia i systemy cyfrowe wykorzystywane w zwalczaniu zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje (FIMI), takie jak ośrodek wymiany i analizy informacji dotyczących FIMI czy system szybkiego ostrzegania; na podstawie kwestionariusza zwraca ponadto uwagę na uruchomienie kursu e-uczenia się dotyczącego przeciwdziałania dezinformacji, dostępnego dla wszystkich instytucji Unii, oraz ukończenie podręcznika wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) na temat dezinformacji, opracowanego w celu wsparcia personelu terenowego w ramach wojskowych i cywilnych misji Unii; zauważa trwający rozwój inicjatywy informacyjnej EUvsDisinfo;

59. na podstawie kwestionariusza oraz sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że ESDZ wykryła ok. 27 000 alertów, z czego 348 wymagało dalszej analizy; zwraca uwagę, że 57 z nich potwierdzono jako ataki, a pięć miało istotny wpływ na działalność ESDZ; z zadowoleniem odnotowuje, że ESDZ zidentyfikowała taktyki, techniki i procedury stosowane przez atakujących oraz wykorzystała tę analizę do wzmocnienia środków przeciwdziałania; zwraca się o wyjaśnienie, w jakim zakresie ataki te wpłynęły na działalność instytucji;

Budynki i ochrona

---

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) (Dz.U. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

60. zwraca uwagę, że w 2024 r. ESDZ dysponowała globalną siecią 328 budynków delegatur Unii wykorzystywanych jako biura oraz jako rezydencje szefów delegatur, a także trzema budynkami biurowymi w siedzibie głównej w Brukseli; zauważa, że do końca 2024 r. ESDZ zajmowała w Brukseli trzy budynki o łącznej powierzchni 87 506 m^2 oraz korzystała ze 175 budynków biurowych dla delegatur Unii w państwach trzecich, obejmujących łącznie 287 000 m^2 powierzchni; odnotowuje ponadto, że Unia była właścicielem 23 % tych siedzib delegatur Unii, natomiast pozostałe 77 % było wynajmowane; z niepokojem zwraca uwagę, że z kwestionariusza wynika, iż niedobór zasobów ogranicza wdrażanie polityki ESDZ dotyczącej budynków, przy czym ESDZ potrzebowałaby większej liczby ekspertów ds. infrastruktury, aby zwiększyć zdolność do realizacji projektów związanych z nieruchomościami;

61. zauważa, że ESDZ ponownie potwierdziła swoje zaangażowanie w utrzymanie sieci 145 delegatur Unii oraz we wzmacnianie zasady „jedna delegatura”; zwraca uwagę, że trwająca modernizacja ma na celu poprawę efektywności i dostosowanie sieci do priorytetów Unii przy jednoczesnym uwzględnieniu ograniczeń budżetowych; podkreśla, że dopóki sytuacja finansowa nie poprawi się, będą kontynuowane rygorystyczne środki oszczędnościowe, rozmowy z Komisją w sprawie podziału kosztów oraz ukierunkowane wzmocnienie kluczowych delegatur Unii; wyraża pewne obawy w związku z planem zmniejszenia skali działania niektórych delegatur Unii i redukcji zatrudnienia w ramach odejścia od pierwotnego ukierunkowania na pomoc rozwojową i współpracę gospodarczą w stronę określonych interesów strategicznych, co wydaje się działać na niekorzyść południowego sąsiedztwa; wzywa ESDZ do utrzymania kluczowej roli i strategicznego priorytetu w regionie Morza Śródziemnego na podstawie kompleksowej oceny geopolitycznych wyzwań stojących przed Unią;

62. ponownie podkreśla, że ograniczenia budżetowe mogą prowadzić do nadmiernej liczby zamknięć ambasad Unii oraz do odkładania w czasie instalacji zabezpieczeń w szeregu delegatur Unii, co osłabia zdolność ESDZ do wykonywania jej mandatu i obrony wartości Unii, a także do należytego wypełniania obowiązku staranności wobec całego personelu delegatur Unii; wzywa państwa członkowskie, by zapewniły ESDZ i Komisji wystarczające finansowanie, co pozwoli Unii utrzymać nienaruszoną sieć delegatur jako symbol jej globalnego zaangażowania;

63. na podstawie kwestionariusza zauważa, że w 2024 r. ESDZ kontynuowała wdrażanie polityki w zakresie przestrzeni współpracy i nowych sposobów organizacji pracy, w tym spójnej – w skali całej Unii – identyfikacji wizualnej siedziby głównej i delegatur; podkreśla, że podejście to zastępuje indywidualne gabinety wielofunkcyjnymi przestrzeniami w celu poprawy efektywności wykorzystania powierzchni, wspierania pracy zespołowej oraz ograniczenia wpływu na środowisko; zauważa ponadto, że projekty te są omawiane z przedstawicielami pracowników za pośrednictwem komitetu pracowniczego ESDZ oraz że przeprowadzono specjalną ankietę wśród pracowników dotyczącą budynku Belmont;

64. na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że ESDZ z powodzeniem zrealizowała kluczowe priorytety w zakresie nieruchomości na 2024 r., w tym zakończyła modernizację budynku NEO, przeniosła wydziały zarządzania kryzysowego i wywiadu do obiektu zapewniającego wyższy poziom bezpieczeństwa oraz większą efektywność energetyczną, a także poczyniła znaczne postępy w pracach modernizacyjnych w budynku Schumana;

65. na podstawie kwestionariusza odnotowuje, że ze względu na pogorszenie poziomu bezpieczeństwa na świecie ESDZ musiała w 2024 r. wzmocnić struktury bezpieczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie budżetu na 2025 r. o 10 mln EUR w celu wzmocnienia infrastruktury bezpieczeństwa w delegaturach Unii; zwraca uwagę na cel ESDZ polegający na zmniejszeniu liczby delegatur Unii niespełniających standardów bezpieczeństwa o ok. 15 % przez nowe instalacje oraz wymianę przestarzałych systemów;

66. na podstawie sprawozdania ESDZ za 2024 r. odnotowuje, że do końca 2024 r. liczba porozumień dotyczących wspólnych lokalizacji wzrosła do 137 (w tym 45 z państwami członkowskimi i krajami partnerskimi oraz 92 z innymi partnerami Unii); zauważa, że liczba wspólnych lokalizacji rosła bardzo dynamicznie – w ciągu ostatnich sześciu lat wzrosła ponad dwukrotnie, a od 2011 r. ponad sześciokrotnie; podkreśla, że wspólne lokalizacje obejmują obecnie 8 % powierzchni biurowej delegatur Unii i dotyczą 80 delegatur Unii, przy czym zasady zrównoważonego rozwoju są konsekwentnie stosowane we wszystkich współdzielonych środowiskach pracy;

67. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ESDZ dokłada wszelkich starań, by jej budynki były dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i o ograniczonej możliwości poruszania się; na podstawie kwestionariusza zauważa, że w 2024 r. regularnie organizowano spotkania z udziałem działu nieruchomości ESDZ, działu bezpieczeństwa oraz innych służb Komisji w celu wymiany najlepszych praktyk m.in. w zakresie dostępności oraz ewakuacji budynków;

Środowisko i zrównoważony rozwój

68. podkreśla inicjatywy ESDZ w zakresie efektywności energetycznej i energii odnawialnej w 2024 r., w tym wymianę oświetlenia na LED oraz prace modernizacyjne w budynku Schumana w ramach koncepcji „nowe formy organizacji pracy”, izolację rur wodnych i grzewczych, optymalizację systemów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji (HVAC) oraz ujednolicenie nastaw temperatury; zauważa stopniowe instalowanie centralnych punktów segregacji odpadów w budynku Schumana oraz pełne wdrożenie tego rozwiązania w budynkach Belmont i NEO, a także kontynuowanie działań na rzecz oszczędności energii; odnotowuje zakup energii elektrycznej w 100 % ze źródeł odnawialnych (1,569 mln EUR) oraz produkcję energii słonecznej na miejscu na poziomie 22 286 kWh; zauważa, że ścieżka dekarbonizacji budynku Schuman do 2050 r. łączy krótkoterminowe działania w zakresie zarządzania i izolacji z długoterminowymi modernizacjami, takimi jak instalacje fotowoltaiczne oraz zastąpienie ogrzewania gazowego pompami ciepła;

69. zauważa, że ESDZ po raz pierwszy przeprowadziła kompleksową ocenę swojego śladu węglowego za 2024 r. w kontekście rejestracji w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS); zauważa, że ocena ta obejmowała budynki w siedzibie głównej oraz centralnie zarządzane działania w ramach zakresu 3 i wykazała zerowe emisje zakresu 2 w ujęciu rynkowym dzięki zakupowi energii elektrycznej w 100 % ze źródeł odnawialnych, a także spadek emisyjności z 4,6 tCO_2e na ekwiwalent pełnego czasu pracy w 2019 r. do 3,4 tCO_2e na ekwiwalent pełnego czasu pracy w 2024 r. (-28 %), przy czym ślad węglowy obejmował około 20 % emisji zakresu 1 oraz 80 % emisji zakresu 3;

70. z zadowoleniem przyjmuje wzmocnione zaangażowanie ESDZ na rzecz zrównoważonej mobilności, w tym przyjęcie pod koniec 2024 r. nowej polityki dojazdów do pracy w siedzibie głównej, zgodnie z którą od stycznia 2025 r. zwrot kosztów transportu publicznego wzrośnie do 90 %; odnotowuje wdrożenie środków zmierzających do ograniczenia oddziaływania na środowisko, dzięki którym w 2024 r. 64 % łącznego dystansu podróży lotniczych zrealizowano w klasie ekonomicznej (przekraczając cel EMAS wynoszący 60 % do 2030 r.), priorytetowe traktowanie transportu kolejowego w przypadku krótkich podróży, prognozowany spadek odsetka dojazdów pracowników samochodem z 17 % w 2024 r. do 13 % w 2027 r., oraz promowanie inicjatyw dotyczących jazdy na rowerze i chodzenia pieszo przez poprawę infrastruktury i kampanie informacyjne;

71. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kwestie zrównoważonego rozwoju są uwzględniane w zamówieniach publicznych przez włączanie klauzul zielonych zamówień publicznych do wzorów dokumentacji przetargowej; zauważa, że w 2024 r. 38 % umów o wysokiej wartości zawartych w siedzibie głównej oraz 87 % wzorów dokumentacji przetargowej zawierało klauzule dotyczące zielonych zamówień publicznych; z zadowoleniem zauważa, że delegatury Unii stosowały kryteria środowiskowe w zamówieniach dotyczących pojazdów, sprzętu informatycznego i usług sprzątania, a na 2025 r. planowane są dalsze działania, w tym utworzenie specjalnego centrum informacyjnego na temat zielonych zamówień publicznych dla delegatur Unii na platformie HIVE; zauważa, że w 2024 r. 16 przetargów o wysokiej wartości zakończono z uwzględnieniem wskaźników efektywności środowiskowej, a także podpisano 6 umów istotnych z punktu widzenia zielonych zamówień publicznych;

Współpraca międzyinstytucjonalna

72. zauważa, że z kwestionariusza wynika, iż ESDZ kontynuowała ścisłą współpracę z OLAF-em oraz właściwymi dyrekcjami generalnymi Komisji przy wdrażaniu strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, w szczególności przez opracowanie wspólnych szkoleń i wspólnej ścieżki szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania nadużyciom finansowym, a także przez ukierunkowane działania służące ograniczaniu konkretnych ryzyk nadużyć finansowych w delegaturach Unii; z zadowoleniem zauważa, że ESDZ wzmocniła swoje ramy operacyjne przez podpisanie w czerwcu 2024 r. ustaleń roboczych z Prokuraturą Europejską (EPPO);

73. przypomina, że w 2023 r. Parlament, Rada i ESDZ przeprowadziły dyskusje techniczne dotyczące zastąpienia porozumienia instytucjonalnego między Parlamentem a Radą z 2002 r. w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; na podstawie sprawozdania uzupełniającego z zaniepokojeniem zauważa, że w 2024 r. nie odnotowano postępów w tej sprawie ze względu na wybory do Parlamentu Europejskiego oraz proces powoływania nowej Komisji;

74. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że działania komunikacyjne ESDZ są koordynowane i harmonizowane z innymi instytucjami za pośrednictwem sieci dyrektorów ds. komunikacji UE, platform międzyinstytucjonalnych z Parlamentem i Komisją oraz podgrupy RELEX ds. ochrony dziedzictwa kulturowego i wewnętrznych relacji kulturalnych;

Komunikacja

75. na podstawie kwestionariusza zauważa, że ESDZ przeznaczyła 1 745 000 EUR – uzupełnione kwotą 107 968,67 EUR w środkach C5 – na działania informacyjne i wydarzenia publiczne, przy czym wskaźnik realizacji w 2024 r. wyniósł 99,70 %; podkreśla, że środki te przeznaczono na zakup usług cyfrowych, produktów komunikacyjnych i graficznych oraz organizację wydarzeń publicznych, takich jak Dzień Europy; zauważa ponadto, że z budżetu sfinansowano również przygotowanie i rozpowszechnianie treści internetowych, prowadzenie instytucjonalnych kont w mediach społecznościowych oraz wsparcie dla delegatur Unii w umacnianiu ich obecności cyfrowej;

76. na podstawie kwestionariusza oraz sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że ESDZ znacząco rozwinęła komunikację strategiczną, działania informacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa oraz dyplomację kulturalną, łącząc globalne kampanie cyfrowe, duże wydarzenia publiczne oraz wzmocnione działania w obszarze międzynarodowych relacji kulturalnych; zwraca uwagę, że kampanie cyfrowe docierały do szerokiego grona odbiorców i promowały podstawowe priorytety Unii, w tym prawa człowieka, działania na rzecz klimatu oraz wsparcie dla Ukrainy, a innowacyjne formaty pomogły skuteczniej angażować młodsze grupy odbiorców; zauważa, że wydarzenia publiczne, takie jak dzień otwarty z okazji Dnia Europy oraz program wizyt w ESDZ, przyczyniły się do lepszego zrozumienia polityk Unii; podkreśla, że ESDZ rozwijała inicjatywy kulturalne, w tym dialog w sprawie współpracy muzealnej z Afryką, warsztaty na temat różnorodności kulturowej oraz konferencję poświęconą dziedzictwu kulturowemu zorganizowaną wspólnie z prezydencją rotacyjną Rady, a jednocześnie przygotowywała projekty sztandarowe, takie jak udział Unii w Expo Osaka;

77. zachęca do kontynuowania procesu zwiększania komunikacji z obywatelami państw trzecich na temat polityk Unii, a także do intensyfikacji działań koordynacyjnych na rzecz podnoszenia rozpoznawalności projektów finansowanych przez Unię, w szczególności w państwach kandydujących, aby przeciwdziałać próbom podejmowanym przez podmioty działające w złej wierze aktorów, których celem jest podważanie wysiłków Unii;

78. na podstawie kwestionariusza oraz sprawozdania ESDZ za 2024 r. zauważa, że w 2024 r. ESDZ wzmocniła swoje strategiczne zaangażowanie na rzecz suwerenności Unii w zakresie danych i technologii cyfrowych przez zapewnienie ścisłej zgodności praktyk stosowanych w mediach społecznościowych z RODO, wzmocnienie kontroli bezpieczeństwa i dostępu oraz zmniejszenie zależności od pojedynczych dostawców zewnętrznych; podkreśla, że dywersyfikacja platform – w tym rozszerzenie obecności na Bluesky i Threads – wraz z wykorzystywaniem narzędzi zarządzania hostowanych w Unii, systematycznymi szkoleniami personelu oraz regularnymi ocenami ryzyka i dezinformacji, sprzyja zwiększaniu odporności i ochronie suwerenności komunikacyjnej Unii.